

Omavalitsuste nägemus ja prioriteetidid EL uueks eelarvperioodiks

Taavi Aas
Eesti Linnade Liidu juhatuse esimees
Tallinna abilinnapea

Taust

- Linnastumine ja elamise kontsentreerumine on endaga kaasa toonud mitmeid probleeme regionaalsel tasandil, mistõttu on tekkinud vajadus konkreetsema tulevikunägemuse järele regionaalarengu valdkonnas

Eesmärk

- Formuleerida järgmiseks EL programmeerimisperioodiks **omavalitsuste ühised prioriteedid ja seisukohad**

Probleem

- EL erinevate raamprogrammide abil on tehtud mitmeid investeeringuid, mis täna nõuavad omavalitsuste poolt pidevat püsikulude tegemist (*ruumide kütmine, valgustus jne*).

Omafinantseerimise võimekus

- Elukeskkonna arendamise rakenduskaava (EARK) 2010. aasta kohta koostatud seirearuandes tuuakse välja märkimisväärse probleemina **omafinantseerimise võimekuse puudumine**.
- Taotlejate eelarvemahtude vähenemine ja kõrged laenukoormused on tekitanud probleeme toetuse saajate omafinantseeringu katmisel.

Väljavõte EARK seirearuandest

- *„Nii mõnelgi taotlejal tekkis defitsiit lisanduvate rahaliste kohustuste võtmisel st. eelarvemahtude vähenemisega ei ole võimalik võtta lisakohustusi juba kinnitatud projektide ellu viimiseks ilma, et ei satutaks vastuollu valla- ja linnaeelarve seadusega või kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusega. Seoses ka teistest struktuurivahendite meetmetest toetuse taotlemisega on taotlejad järjest enam sunnitud tegema valikuid oma projektide vahel ning lükkama projektide elluviimist ka edasi.“*

Käibemaksu abikõlblikkus

- Terav just omavalitsuste seisukohalt
- Planeeritavad projektid lähevad hetkel kehtivat käibemaksu määra arvesse võttes **20 % võrra kallimaks**

Käibemaks

- mitteabikõlbuliku kuluna kahandab omavalitsuste omafinantseerimisvõimekust veelgi

Veeprojektide elluviimine

- **Veeprojektide** elluviimisel peaks kehtima põhimõte - kui riik on võtnud kohustuse, siis peaks riik selle hea ka selle kohustuse täitmise eest

Ühised prioriteedid

- **Teedehitus** (sillad, truubid, ülesõidud jne)
- **Ühistranspordi** kaasajastamine
- Objektide renoveerimine eesmärgiga tagada pikemas perspektiivis **madalad ülalpidamiskulud** (*ka. linnades asuvad haridusasutused*)
- **Säästev energeetika** (*sh.-s soojatrasside renoveerimine*)
- **IKT valdkond** – registrite ühilduvus ja turvalisus

Vahendite eraldamisel omavalitsustele

- tuleks lähtuda põhimõttest, et vähemalt 1/3 rahastamise mahust jagatakse omavalitsuste ühiste kokkulepete alusel

Selleks

- Vaja parandada **sisulist koostööd** regionaalsel tasandil
- Suurendada maakondlike **omavalitsusliitude rolli**
- Vajadus **olla kaasatud** nii RES kui ka EL vahendite jaotusmehhanismide väljatöötamise protsessi

Lahendused

- Omavalitsused vajavad uusi tuluallikaid
- **Käibemaks** tuleks lugeda abikõlblikuks kuluks. Juhul kui seda ei tehta, siis oleks vaja riigisisest **kompenseerimismehhanismi omavalitsustele käibemaksukulude** katmisel

Kokkuvõtteks

- Mõistlik oleks minna välja
**ühiselt kujundatud ettepanekutega
siseriikliku partnerlusleppe sõlmimisele**

- Täna tähelepanu eest!